

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 143/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti G., s. r. o., Č., zastúpenej advokátom JUDr. M. R., Ž., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Ro/951/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti G., s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2010 doručená sťažnosť spoločnosti G., s. r. o., Č. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. R., Ž., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva

na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Ro/951/2008.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„Sťažovateľ podal ešte dňa 25. 3. 2008 návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie istiny 26.366 Sk ako náhradu škody z trestného činu na základe trestného rozkazu č. k. 9T 78/2007. Vo veci súd vydal platobný rozkaz č. k. 8Ro 951/2008. Sťažovateľ zaslal súdu dňa 4. 8. 2008 tento platobný rozkaz na vyznačenie doložky právoplatnosti a vykonateľnosti. Nakoľko sa ani po viac ako dvoch mesiacoch tento platobný rozkaz nevrátil, žiadal sťažovateľ prípisom zo dňa 21. 10. 2008 zaslať tento platobný rozkaz späť, prípadne oznámiť stav konania.

Nakoľko však súd na žiadosť sťažovateľa nereagoval, podal sťažovateľ dňa 16. 1. 2009 sťažnosť na prieťahy v konaní, na ktorú obdržal dňa 27. 2. 2009 odpoveď.

Od uvedeného dňa súd nenariadil žiaden termín pojednávania, vo veci nekoná, sťažovateľ nemá od súdu žiadnu vedomosť o jeho postupe i napriek podanej sťažnosti, telefonických dopytov a vec nebola do dnešného dňa právoplatne rozhodnutá, i keď prešiel ďalší rok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti má sťažovateľ za to, že vznikajú prieťahy v konaní, dĺžka konania je neprimerane dlhá, pričom vec nie je skutkovo a ani právne náročná, a zrejme nie je predpoklad jej právoplatného skončenia v najbližšej dobe, čím sú porušované jeho ich základné práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, v konaní Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 8Ro 951/2008.

Sťažovateľ si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie v sume 500,- EUR, ktoré dôvodí pretrvávajúcim pocitom neistoty, márnosti a nespravodlivosti, pričom tieto negatívne pocity vyvolané postupom súdu spôsobujú, že sťažovateľ, ktorý musel zaplatiť za svoju zamestnankyňu v riadnych výplatných termínoch odvody do sociálnej poisťovne, zdravotnej poisťovne, daň zo mzdy daňovému úradu, dodávateľovi za dodaný tovar, nájomné, t. j. splnil si všetky svoje zákonom stanovené povinnosti, sa nemôže dočkať

právoplatného rozhodnutia voči odporkyni, ktorá i napriek riadne platenej mzde sťažovateľa vedome okrádala. Sťažovateľ zároveň zaplatil štátu i súdny poplatok z návrhu vo výške 1.578,- Sk pre takého prietahy súdu sa nemôže dočkať spravodlivého rozhodnutia a úspešne vymôcť svoju pohľadávku. Sťažovateľ i napriek tomu, že čakal celý rok 2009 na to, že súd bude vo veci konať, nestalo sa tak, vec nie je do dnešného dňa právoplatne skončená, a preto bol nútený podať ústavnú sťažnosť. Sťažovateľ má za to, že súd od vydania platobného rozkazu nekonal tak, ako mu ukladajú predpisy O. s. p. a postup súdu pokladá za neefektívny. Sťažovateľ podotýka, že je malá obchodná spoločnosť a každú jednu nezaplatenú pohľadávku pociťuje ako dosť veľkú ujmu, nakoľko zamestnáva zamestnancov, ktorým aj takýmto správaním sa dlžníkov, nemôžu včas uhradiť ich mzdy a hrozí mu druhotná platobná neschopnosť.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa G., s. r. o., Č., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd bolo postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod č. k. 8Ro 951/2008 bolo porušené.

Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 8Ro 951/2008 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi: spoločnosti G., s. r. o., Č. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur, ktoré je Okresný súd Nové Mesto nad Váhom povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom je povinný zaplatiť spoločnosti G., s. r. o., Č. trovy konania z titulu právneho zastúpenia vo výške 254,88 eur (...), na účet advokáta JUDr. M. R., Ž. vo V. a. s., č. ú.:... dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že 31. marca 2008 podala navrhovateľka (sťažovateľka) proti odporkyni M. H. návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 26 366 Sk s príslušenstvom.

Keďže navrhovateľka nezaplatila súdny poplatok splatný podaním návrhu, okresný súd ju 6. mája 2008 vyzval na jeho zaplatenie v stanovenej lehote.

Súdny poplatok navrhovateľka zaplatila 22. mája 2008.

Dňa 24. júna 2008 okresný súd vydal platobný rozkaz, ktorý sa nepodarilo doručiť odporkyni na adresu označenú navrhovateľkou v návrhu. Zásielka sa 30. júla 2008 vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote. Okresný súd sa preto opakovane pokúsil o doručenie platobného rozkazu odporkyni, avšak neúspešne. Zásielka sa vrátila ako nedoručená s poznámkou pošty, že adresát je neznámy.

Okresný súd následne pristúpil k zisťovaniu pobytu odporkyne, a to prostredníctvom Registra obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“), Mestského úradu v N., ako aj Ústrednej evidencie väzňov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky.

Dňa 15. januára 2009 register obyvateľov oznámil, že odporkyňa má trvalý pobyt na inej adrese, akú označila navrhovateľka v návrhu. Okresný súd doručil platobný rozkaz na túto adresu, kde odporkyňa zásielku prevzala.

Po posúdení jej podania doručeného 11. mája 2009, okresný súd vyznačil právoplatnosť platobného rozkazu, a to dňom 30. apríla 2009.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (IV. ÚS 61/03, III. ÚS 41/07, II. ÚS 214/08) poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (i právu podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru) len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Z vyžiadaného spisu ústavný súd zistil, že konanie o vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 26 366 Sk s príslušenstvom vedené okresným súdom pod sp. zn. 8 Ro/951/2008 bolo právoplatne skončené 30. apríla 2009, teda keď nadobudol právoplatnosť platobný rozkaz okresného súdu z 24. júna 2008, čím bola nastolená právna istota účastníkov konania.

Sťažnosť na postup okresného súdu v predmetnom konaní bola ústavnému súdu doručená 23. februára 2010, teda potom, ako okresný súd vo veci meritórne rozhodol. V čase podania sťažnosti okresný súd už nebol oprávnený vo veci konať, nemohol ovplyvniť priebeh konania, a teda ani porušiť označené práva sťažovateľky, pretože vydaním rozhodnutia (platobného rozkazu) a jeho doručením účastníkom konania okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť (obdobne napr. III. ÚS 248/08, III. ÚS 31/2010).

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že v ustanovení § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sú uvedené náležitosti, ktoré má obsahovať návrh na začatie konania pred prvostupňovým súdom. Okrem iných ide aj o meno, priezvisko a bydlisko účastníkov konania. Okresný súd pri vydaní platobného rozkazu vychádzal zo skutočností uvádzaných sťažovateľkou.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd už nerozhodoval o ďalších návrhoch uplatnených sťažovateľkou v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. apríla 2010